

Posebni cilji projekta

pa so naslednji:

- Analizirati uporabo gradbenega kamna na kraški jadranski obali skozi zgodovino in prepoznati primere dobre in slabe prakse;
- Opredeliti osnovne naravne značilnosti apnencev, ki so v uporabi kot gradbeni material ter natančno opredeliti naravne značilnosti in pojavljanje ploščastih apnencev;
- Opredeliti izvore gradbenega kamna uporabljenega v izbranih objektih in raziskati pojavljanje teh kamnin v naravi;
- Opredeliti naravna nahajališča ploščastih apnencev in analizirati pogoje za trajnostno rabo te mineralne surovine ter pripraviti strokovne podlage za skupni zakonodajni okvir na celotnem projektnem območju;
- Ozavestiti in izobraziti deležnike (prostorski načrtovalci, arhitekti, gradbeniki, naravovarstveniki, konservatorji, predstavniki lokalnih in državnih oblasti), uporabnike (obrtniki) in širšo javnost o dobri praksi uporabe gradbenega kamna, trajnostni rabi mineralnih surovin, ohranjanju naravnih vrednot in kulturne dediščine na primeru ploščastih apnencev.

3/ Ploščasti apnenec spada med najstarejše gradbene materiale, saj se ravne plošče odlično prilegajo druga drugi. Še ob koncu devetnajstega in prvi polovici dvajsetega stoletja so bili tam, kjer so bili blizu površine nekoliko debelejši sloji teh kamnin, številni manjši izkopi. Tanke apnenčeve plošče niso bile zanimive le za pokrivanje streh, temveč tudi zaradi številnih fosilov rib in plazilcev. Našli so jih toliko, da je znameniti paleontolog D. Gorjanovič-Kramberger te kamnine imenoval »ihtioferni« (ribji) skrilavci.

4/ Prebivalci kraškega sveta so znali nekdanji naravi mnogo bolj priljubiti kot ji znamo danes. Pomanjkanje jih je sililo, da so pri gradnji svojih domov segali po skoraj edinem materialu, ki je bil zastonj in na doseg roke – po kraškem kamnu. Prav zato se stara kraška arhitektura tako tesno zlija s pokrajino.

**APNENEC
KOT SKUPNI
IMENOVALEC
NARAVNE
IN KULTURNE
DEDIŠČINE
VZDOLŽ
KRAŠKE
OBALE
JADRANSKEGA
MORJA**

ZADRA nova
AGENCIJA ZA RAZVOJ
ZADARSKE ŽUPANIJE

HORAG
RAZVOJNA AGENCIJA ZZH

UNIVERSITÀ
DEGLI STUDI DI TRIESTE

UMIG departmento
di matematica
e geomatica

rerasd

DUNEA
REGIONAL DEVELOPMENT AGENCY
DUBROVNIK-NERETVA COUNTY

Park *Škocjanske jame*,
Slovenija

IDA
ISTARSKA RAZVOJNA AGENCIJA

**RoofOf
ROCK**

www.roofofrock.eu

Ozadje projekta RoofOfRock

Geološki zavod Slovenije je oktobra 2012 kot vodilni partner pričel z izvajanjem projekta RoofOfRock - *Limestone as the common denominator of natural and cultural heritage along the karstified part of the Adriatic coast* s prevedenim imenom Apnenec kot skupni imenovalec naravne in kulturne dediščine vzdolž kraške obale Jadranskega morja, ki je bil izbran za sofinanciranje v okviru 2. poziva Jadranskega čezmejnega programa IPA 2007-2013. Projekt združuje 10 partnerjev iz 4 držav. Projekt se bo izvajal do 30. 09. 2015.

Projektno partnerstvo:

Slovenija: Geološki zavod Slovenije, Univerza na Primorskem, Znanstveno-raziskovalno središče Koper, Inštitut za dediščino Sredozemlja, Javni zavod Park Škocjanske jame

Italija: Občina Dolina/ Comune di San Dorligo della Valle, Odd-elek za matematiko in geoznanosti, Univerza v Trstu

Hrvaška: ZADRA - Razvojna agencija Zadarske županije, Javna ustanova RERA S.D. za koordinacijo in razvoj Splitsko-dalmatinske županije, DUNEA Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-Neretvanske županije, IDA - Istarska razvojna agencija

Bosna in Hercegovina: HERAG - Javna ustanova Razvojna agencija Zapadnohercegovačke županije

Pridruženi partner: Regija Veneto

Območje Jadrana deli skupno geološko preteklost, dolgo najmanj 200 milijonov let. Apnenec, nastal na tej platformi, so uporabljali kot glavni gradbeni material na celotnem projektnem območju in ima eno od najpomembnejših vlog pri oblikovanju skupne zgodovine.

Uporaba **ploščatega apnenca** kot tradicionalnega gradbenega materiala se je ohranila do današnjih dni in daje poseben pečat jadranski obali. Ob tem se jasno kaže, da na področju prostorskega načrtovanja, urbanizma, gradbeništva ter ohranjanja naravne in kulturne dediščine, za trajnostno izkoriščanje in uporabo tega kamna kot gradbenega materiala, za njegovo ohranjanje kot naravne vrednote ter ohranjanje objektov in materialov kot kulturne dediščine ni uveljavljenih jasnih smernic. Posledica je neustrezna raba gradbenega kamna in s tem poškodovanje ali celo uničenje bodisi nahajališč bodisi značilnih kamnitih arhitekturnih elementov objektov.

Namen projekta RoofOfRock je vzpostaviti skupno platformo za trajnostno rabo, zaščito in promocijo ploščatih apnencev ter oblikovanje uporabnih smernic za trajnostno upravljanje ploščatih apnencev kot skupne naravne in kulturne vrednote na celotnem projektnem prostoru.

Splošni cilj projekta RoofOfRock je prikaz in promocija primerne izbora in trajnostne rabe gradbenega kamna vzdolž kraške obale Jadranskega morja z uporabo skupnega metodološkega pristopa.

1/ Ploščasti in masivni apnenec se razlikujeta tako po nastanku kot po načinu pridobivanja. Prvi je nastal v globokem morju in ga pridobivajo v majhnih lokalnih odkopih in s pobiranjem kar neposredno na površini, drugi pa je nastal v plitvem morju in ga pridobivajo v velikih kamnolomih. Oba tipa apnenca sta že stoletja nepogrešljiv gradbeni material v arhitekturi na krasu.

2/ Na tleh, kjer je v podlagi ploščasti apnenec z roženecem, dobro uspeva trta, saj ta apnenec hitro prepereva in daje debelo plast rodovitne rdeče obarvane prsti "terra rossa". Nekoliko debelejšje ploščče apnenca so primerne za gradnjo in tlakovanje, skrbno oblikovane tanjše ploščče pa za pokrivanje streh.